

Datum

Ons kenmerk 2018-09988

Bijlage(n) 1. Procedureel;
2. Voorschriften;
3. Overwegingen;
4. Stukken behorende bij dit besluit

Onderwerp: Omgevingsvergunning restauratie en gedeeltelijke wijziging voormalig
gevangeniscomplex De Koepel

Burgemeester en wethouders hebben op 13 december 2018 een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor het restauratieplan en het gedeeltelijk wijzigen van het voormalig penitentiaire inrichting De Koepel op het perceel Harmenjansweg 4 in Haarlem. De aanvraag is geregistreerd onder nummer 2018-09988.

BESLUIT

Burgemeester en wethouders hebben, gelet op artikel 2.1, 2.10 en 2.15 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), besloten de omgevingsvergunning te verlenen.

De omgevingsvergunning wordt verleend onder de bepaling dat de voorschriften, overwegingen en de bij dit besluit behorende stukken als bedoeld in respectievelijk bijlage 2, 3 en 4, deel uitmaken van dit besluit. De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:

- het (ver)bouwen van een bouwwerk (verder te noemen de **activiteit bouwen**).
- het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een beschermd monument of het herstellen, gebruiken of laten gebruiken van een beschermd monument op een wijze waardoor dat wordt ontsierd of in gevaar gebracht (verder te noemen **activiteit monument**).

Het betreft hier de activiteiten als genoemd in artikel 2.1, lid 1, onder a en f van de Wabo.

Beroepsmogelijkheid en inwerkingtreding

De beschikking treedt in werking nadat de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken.

Tegen het besluit kan op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na bekendmaking door belanghebbenden beroep worden aangetekend bij de rechtbank Haarlem.

Dit beroepschrift moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- uw naam en adres;
- de verzenddatum van uw beroep;
- het besluit waartegen u beroep aantekent;
- de reden van uw beroep;
- datum en handtekening.

U kunt de inwerkingtreding van het besluit niet uitstellen door een beroepschrift in te dienen.

Hebben u of derde belanghebbenden er veel belang bij dat dit besluit niet in werking treedt, dan kan bij de rechtbank Haarlem een voorlopige voorziening worden gevraagd.

Wanneer de voorlopige voorziening wordt aangevraagd schorst dit de werking van dit besluit totdat de voorzieningenrechter van de rechtbank Haarlem over het verzoek heeft beslist.

Het verzoek voorlopige voorziening moet aan dezelfde eisen voldoen als het beroepsschrift. Wij wijzen u er op dat u voor de behandeling van uw verzoek voorlopige voorziening en/of beroepsschrift griffierecht moet betalen.

Wijze van indienen

U kunt het beroepschrift en/of het verzoek voorlopige voorziening op twee manieren indienen:

- Digitaal via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht/>. U moet daarvoor wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). U kunt op de genoemde site kijken voor de precieze voorwaarden.
- Per post. Het beroepsschrift en of verzoek voorlopige voorziening moet in tweevoud worden ingediend bij Rechtbank Haarlem, sector Bestuursrecht, postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Haarlem,
namens het college,

mr. H.H.T. de Boer
Afdelingsmanager Vergunningen, Toezicht & Handhaving

voor deze,

Teammanager Vergunningen, Toezicht & Handhaving

BIJLAGE 1: PROCEDUREEL

Gegevens aanvraag

Op 13 december 2018 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning als bedoeld in de Wabo ontvangen.

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het strippen van het gebouw, het isoleren van gevel en dak, toevoegen van nieuwe ramen in gevel, regulier onderhoud aan gevel, dak, goten, kozijnen, ramen en deuren ter plaatse van voormalig penitentiaire inrichting De Koepel. De aanvraag betreft het ronde cellengebouw en het administratiegebouw.

Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor het volgende in de Wabo omschreven omgevingsaspecten:

- activiteit bouwen.
- activiteit monument.

Het betreft hier de activiteiten als genoemd in artikel 2.1, lid 1, onder a en f van de Wabo.

Bevoegd gezag

Gelet op bovenstaande projectbeschrijving, alsmede op het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de daarbij horende bijlage zijn wij het bevoegd gezag om de omgevingsvergunning te verlenen.

Bevoegd gezag

Gelet op bovenstaande projectbeschrijving, alsmede op het bepaalde in hoofdstuk 3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de daarbij horende bijlage zijn wij het bevoegd gezag om de omgevingsvergunning te verlenen.

Volledigheid

Artikel 2.8 van de Wabo biedt de grondslag voor het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur stellen van regels aan de wijze van indiening van een aanvraag om omgevingsvergunning en de gegevens en bescheiden die hierbij moeten worden aangeleverd.

De regeling is uitgewerkt in het paragraaf 4.2 Bor met een nadere uitwerking in de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor).

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze aan de hand van de Mor getoetst op volledigheid. Daarbij is gebleken dat een aantal gegevens ontbrak. De aanvrager is hierop in de gelegenheid gesteld om de ontbrekende gegevens aan te vullen. We hebben de aanvullende gegevens ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag alsmede de latere aanvulling daarop voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook volledig en in behandeling genomen.

Zienswijzen en heroverweging

Van 15 mei 2019 tot en met 26 juni 2019 heeft de aanvraag, de ontwerpbeschikking en de bijbehorende stukken ter inzage gelegen en is een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt.

De zienswijzen en de reactie daarop zijn weergegeven in de zienswijzennota, die onderdeel is van het besluit.

Procedure

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.3 Wabo (de uitgebreide voorbereidingsprocedure). De aanvraag is beoordeeld voor de activiteit bouwen aan artikel 2.10, voor de activiteit (rijks)monument aan artikel 2.15 Wabo.

Gebleken is dat uw aanvraag voldoet en daarom verlenen wij u de gevraagde omgevingsvergunning.

Advies Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.5 van het Bor, is de aanvraag ter advies aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) gezonden. Het inhoudelijke advies van het RCE is te vinden in bijlage 3 "Overwegingen".

BIJLAGE 2: VOORSCHRIFTEN

Aan deze omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Activiteit bouwen

- De houder van de vergunning mag pas starten met de bouw- en sloopwerkzaamheden, nadat een bouw- en sloopveiligheidsplan is ingediend en door de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) akkoord is bevonden. Het toezenden van het bouw- en sloopveiligheidsplan kan per email naar Team Toezicht & Handhaving van de afdeling VTH (vth@haarlem.nl) met vermelding van het bouwadres, het onderwerp en uw zaaknummer 2018-09988.
- De houder van de vergunning moet ten minste twee werkdagen voor de feitelijke aanvang van bouwwerkzaamheden, de gemeente Haarlem schriftelijk in kennis stellen, van de aanvang van die werkzaamheden, met inbegrip van eventuele ontgravingswerkzaamheden (artikel 1.25 lid 1 Bouwbesluit 2012). Dit kan door een e-mail te zenden naar team Toezicht & Handhaving van de afdeling VTH (vth@haarlem.nl) met vermelding van het bouwadres, onderwerp en uw zaaknummer 2018-09988.
- De verleende vergunning inclusief de tekeningen en andere bijlagen moeten digitaal of op papier op de bouwlocatie aanwezig zijn. Indien een controlerend ambtenaar daar om vraagt, moeten deze gegevens ter inzage worden gegeven (artikel 1.23 Bouwbesluit 2012).
- Het bouwen en slopen, alsmede het bouw- en slooplawaai, moet plaatsvinden in overeenstemming met de bepalingen van het Bouwbesluit.
- Het bouwafval moet u scheiden in de volgende categorieën:
 - als gevaarlijk aangeduide afvalstoffen als bedoeld in hoofdstuk 17 van de afvalstoffenlijst bedoeld in de Regeling Europese afvalstoffenlijst.
 - teerhoudende dakbedekking, al dan niet met dakbeschot;
 - teerhoudend asfalt;
 - bitumineuze dakbedekking, al dan niet met dakbeschot;
 - niet-teerhoudend asfalt;
 - vlakglas, al dan niet met kozijn;
 - gipsblokken en gipsplaatmateriaal;
 - dakgrind;
 - armaturen;
 - gasontladingslampen.
- De houder van de vergunning moet de gemeente Haarlem ten minste op de dag van beëindiging van de bouwwerkzaamheden schriftelijk in kennis stellen van de beëindiging van de werkzaamheden (artikel 1.25 lid 2 Bouwbesluit 2012). Dit kan door een e-mail te zenden naar team Toezicht &

Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (vth@haarlem.nl) met vermelding van het bouwadres, onderwerp en uw zaaknummer 2018-09988.

Activiteit monument

De werkzaamheden dienen te geschieden volgens de Monumenten Richtlijnen voor “Onderhoud en restauratie van monumenten en panden binnen het beschermd stadgezicht van Haarlem”

<https://www.haarlem.nl/monumentenvergunning/>.

- Voor aanvang van de werkzaamheden dienen de volgende onderdelen ter goedkeuring worden voorgelegd aan het team Toezicht & Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (vth@haarlem.nl):

- een proefraam;
- detaillering en dikte van het isolatiepakket;
- een nadere uitwerking van de led-panelen;
- voorstel kleurafwerking van het interieur.

Vornoemde aspecten moet voor aanvang van de werkzaamheden zijn goedgekeurd door de afdeling VTH.

- De sloop van de lantaarn betreft alleen het vervangen van lexaan en de aanpassing van de glaslatten. De constructie dient te worden gehandhaafd.

- Voor de uitvoering van werkzaamheden, welke niet in deze vergunning worden genoemd, dient vooraf toestemming te worden gevraagd aan bureau Toezicht & Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (vth@haarlem.nl). Het gaat daarbij om niet eerder voorziene wijzigingen en ingrepen aan het monument en om nadere uitwerking van planonderdelen.

- Indien tijdens de aangevraagde werkzaamheden tot dan toe onbekende onderdelen of fragmenten worden gevonden waarvan in enige mate kan worden verwacht dat deze onderdelen uit bouwhistorisch, cultuurhistorisch of wetenschappelijk oogpunt van belang kunnen zijn, moet onmiddellijk contact worden opgenomen met bureau Toezicht & Handhaving van de afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving (vth@haarlem.nl). In overleg zal dan worden bezien of nadere plangoedkeuring of aanpassing van de omgevingsvergunning nodig is. Het zonder overleg verwijderen van bouwhistorisch, cultuurhistorisch of wetenschappelijk materiaal is niet toegestaan.

- Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, geldt op basis van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) een meldingsplicht.

- Tijdens de aangevraagde werkzaamheden moet een supervisor aanwezig zijn die toezicht houdt op en zorg draagt voor het behoud van de monumentale onderdelen van het pand.

- Schade aan de monumentale waarden moet voorkomen worden dan wel zorgvuldig worden hersteld.

- De vergunning treedt niet in werking totdat de beroepstermijn is verstreken of, als daarvan sprake is, op het beroep is beslist.

BIJLAGE 3: OVERWEGINGEN

Aan dit besluit liggen de volgende inhoudelijke overwegingen ten grondslag:

Activiteit bouwen

INLEIDING

De omgevingsvergunning moet worden geweigerd indien de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, lid 1, onder a Wabo niet voldoet aan de in artikel 2.10 Wabo gestelde toetsingsaspecten. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

TOETSING

Geldend bestemmingsplan

Op deze gronden is het bestemmingsplan “Papentorenvest”, vastgesteld op 11 november 2008, en het “facetbestemmingsplan Archeologie”, vastgesteld op 2 juni 2009, van toepassing.

De geldende bestemming is “Maatschappelijke doeleinden, penitentiaire inrichting” (artikel 11 van het bestemmingsplan Papentorenvest). Ook hebben deze gronden de dubbelbestemming Waarde-Archeologie 4 (artikel 2 van het facetbestemmingsplan Archeologie).

Omdat het initiatief enkel het restaureren en het gedeeltelijk wijzigen van het voormalige gevangeniscomplex omvat, waarbij de functie van het complex in deze aanvraag om omgevingsvergunning ongewijzigd blijft, is het initiatief in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan.

Welstand

De activiteit is voorgelegd aan de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit. Het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk is niet in strijd met redelijke eisen van welstand. Het advies luidt als volgt:

“Naar aanleiding van de door architect op 25 april 2019 ingediende, gewijzigde geveltekeningen en de op de doorontwikkelde principedetails van het celraam en achterzetraam administratiegebouw, als reactie op de planbeoordeling in de commissievergadering van 23 april 2019:

De commissie ziet de potentie van een benadering die één travee in oorspronkelijke staat laat, maar constateert ook, met de gemeentelijke adviseur monumenten, dat dit een afweging is die in samenhang met de benadering voor de entrees tot stand komen. Voor de restauratie-benadering valt die ontwerpstep nu echter buiten beschouwing en buiten de aanvraag.

Om voortgang in de vergunning te maken wordt besloten voor de advisering, ten aanzien van de aanzichten gevel uit te gaan van de tekeningen van 11 april 2019.

Op alle onderdelen beschouwd, formuleert de commissie als advies:

- gevelaanzichten: op basis van de tekeningenset van 11 april 2019, waarbij alle celramen worden ingezaagd, met sloop rond entrees, conform tekeningen en handhaving van de entrees van het koepelgebouw als bestaand, en, als onderdeel van deze aanvraag, herstel

- van de gesloopte geveldelen. (Doorwerking travee en verder ontwerp entrees buiten deze aanvraag);
- principedetail celramen op basis van tekeningen van 25 april 2019 is akkoord;
 - isoleren wanden en daken is akkoord conform tekeningen, met aandacht in uitwerking voor kwaliteit van afwerking/kaasdoek;
 - wijzigen ramen in het koepeldak is akkoord (uitwerking ledverlichting binnenzijde nader te beoordelen buiten deze aanvraag);
 - nota bene; lantaarn staat op slooptekeningen, als geheel te slopen aangetekend; sloop betreft alleen vervangen lexaan en aanpassing glaslatten met handhaving van de constructie;
 - Administratiegebouw: akkoord met principedetail achterzetramen (plaatsen zonnecellen niet akkoord en buiten deze aanvraag brengen).

De commissie adviseert daarom, ter completering van het advies van 23 april 2019, aldus positief.”

Bouwbesluit

Constructieve veiligheid

De activiteit is door de constructeur van afdeling Vergunningen, Toezicht & Handhaving getoetst aan de constructieve veiligheidsvoorschriften uit het Bouwbesluit 2012. De adviseur heeft geen bezwaar tegen het afgeven van de omgevingsvergunning.

Bouwverordening

De activiteit voldoet aan de voorschriften uit de Haarlemse bouwverordening.

CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het (ver)bouwen van het bouwwerk zijn er ten aanzien van de activiteit bouwen geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

Activiteit monument (rijksmonument)

INLEIDING

De omgevingsvergunning moet worden geweigerd indien de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder f Wabo niet voldoet aan de in artikel 2.15 Wabo gestelde toetsingsaspecten. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

TOETSING

De aanvraag betreft de restauratie en de gedeeltelijke wijziging van het ronde cellingebouw en het administratiegebouw van het voormalige gevangeniscomplex De Koepel, een beschermd monument als bedoeld in de Erfgoedwet.

Architectuurhistoricus

De aanvraag is voorgelegd aan de architectuurhistoricus van de gemeente Haarlem. Over het belang van deze werkzaamheden in relatie tot het belang van de monumentenzorg wordt het volgende opgemerkt:

“ Momenteel ligt voor ter beoordeling het restauratieplan van de voormalige koepelgevangenis. Deze vergunningsaanvraag loopt vooruit op de aanvraag van de herbestemming van het gehele gevangeniscomplex. Een van de voornaamste uitgangspunten voor de toetsing van de ingrepen is de Nota van Ambities en Eisen voor de herontwikkeling van het complex van De Koepel zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2016.

Het restauratieplan omvat in hoofdlijnen de volgende onderdelen:

Strip- en sloopwerk

Het koepelgebouw wordt intern ontdaan van de later toegevoegde elementen. Daarbij gaat het o.a. om de lift, het sanitair, de bewakerstoren en de verhogingen van de reling. Het gaat hierbij om elementen die in het bouwhistorisch rapport zijn gewaardeerd als niet waardevol. Het verwijderen ervan is daarom vanuit monumentenzorg niet bezwaarlijk.

Isoleren van wanden en daken

Het isoleren van de wanden is op de voorgestelde wijze niet bezwaarlijk.

De akoestiek van de open koepelruimte maakt deze ruimte momenteel ongeschikt om lang te verblijven. Bovendien is het lastig en kostbaar om de ruimte te verwarmen. Nu de koepel niet meer in gebruik is als gevangenisgebouw zullen er ten aanzien van de akoestiek en de verwarming nieuwe eisen worden gesteld. Het isoleren van het koepeldak is daarmee verdedigbaar. Omdat het zink op het dak nog niet aan vervanging toe is, wordt de isolatie aan de binnenzijde, tussen de spanten, aangebracht. Het beeld van binnenuit wordt hierdoor gewijzigd. Het voorgestelde isolatiepakket verjongt richting de spantbenen zodat deze grotendeels in het zicht blijven. Vanwege aangetoonde noodzaak tot isolatie is de voorgestelde ingreep akkoord.

De celramen in de ringmuur (cellengebouw) worden voorzien van voorzetbeglazing

De bestaande originele gietijzeren roederamen in de ringmuur van het cellengebouw worden hooggewaardeerd, zowel vanwege het beeld als vanwege het oorspronkelijke materiaal. Dit gegeven maakt dat het aanpassen van de ramen aan het nieuw gebruik niet eenvoudig is zonder verlies aan monumentale waarden. De huidige situatie laat echter een rommelig beeld zien omdat er vanwege de beveiliging een extra, qua vorm wezensvreemd, raam is geplaatst. De keuze om voorzetbeglazing tussen het oorspronkelijke raam en de tralies te plaatsen is verdedigbaar; hiermee blijft het oorspronkelijke celraam intact, net als het oorspronkelijke beeld van buitenaf, dat grotendeels weer bepaald zal worden door de tralies.

Onder de celramen worden nieuwe ramen geplaatst

De meest ingrijpende wijziging betreft het aanbrengen van een extra raam onder alle celramen in de ringmuur. Deze ramen zijn gewenst vanuit het nieuwe gebruik als studieruimte. Het spreekt voor zich dat elke wijziging aan de bestaande repeterende structuur van de raamindeling impact heeft op het gevelbeeld. Er is daarom gekozen voor een zo minimaal mogelijk vormgegeven, ingezaagd raam met een verholten kozijn. Door alle celramen op deze manier te wijzigen blijft het stramien van de repeterende ramen intact. Juist vanwege het minimalistische karakter van de ingreep is een zorgvuldige detaillering en uitvoering extra belangrijk. Er wordt daarom geadviseerd om een proefraam te maken en deze ter beoordeling voor te leggen aan het bevoegd gezag.

Wijzigen van de ramen in het koepeldak

Het glas in de bestaande dakramen wordt vervangen door helder isolatieglas. Het plexiglas in de lichtkoepel wordt eveneens vervangen door helder isolatieglas. Met de voorgestelde ingreep worden geen monumentale waarde geschaad en zijn daarmee akkoord.

Het voorstel om een extra ring aan dakramen aan te brengen is vanwege bezwaren gewijzigd. In plaats van de voorgestelde ramen wordt nu aan de binnenzijde ledverlichting voorgesteld. Het oorspronkelijke beeld vanaf de buitenzijde blijft daarmee ongewijzigd.

Administratiegebouw

De wijzigingen aan het administratiegebouw worden beoordeeld als ondergeschikt en zijn daarmee akkoord.

Conclusie

Met de keuze om het gevangeniscomplex niet meer als zodanig te gebruiken is het onvermijdelijk dat, het voor een zo specifiek gebruik ontworpen gebouw, aangepast zal moeten worden voor een nieuwe bestemming. Het ingediende voorstel betreft zowel herstelwerkzaamheden, als het opschonen van niet waardevolle toevoegingen als ook het aanpassen aan een ander gebruik dan gevangenis. Hoewel een aantal wijzigingen grote impact zullen hebben op het beeld, zowel aan de binnen als aan de buitenzijde, maken deze het mogelijk dat de koepel op lange termijn geschikt wordt gemaakt voor een toekomst met een ander gebruik dan als gevangenis. De ingrepen houden echter voldoende rekening met de uitgangspunten zoals geformuleerd in de Nota van Ambities en Eisen voor de herontwikkeling van dit bijzondere complex en vormen derhalve geen onaanvaardbare aantasting van de monumentwaarden. Ten aanzien van de voorgestelde wijzigingen geldt vanuit het oogpunt van de monumentenzorg dan ook een positief advies”.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen per brief van 24 april 2019 met kenmerk 115057 een positief advies afgegeven. Het advies luidt samengevat als volgt:

“ Advies

Ik adviseer u positief.

Graag overleg ik op korte termijn met de gemeente en architect over de isolatie van het koepeldak en over de aanpak van het dak van het administratiegebouw zodat ik deze onderdelen van het plan nader kan beoordelen.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor de restauratie en gedeeltelijke wijziging van het ronde cellengebouw (de koepel) en het administratiegebouw van het complex van de koepelgevangenis Haarlem. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag en de aangepaste tekeningen die ik op 12 april 2019 per mail ontvangen heb.

Motivering

Gelet op het monument en de ingreep heb ik de volgende aspecten meegewogen:

- De registeromschrijving van bovengenoemd rijksmonument (www.monumentenregister.cultureelerfgoed.nl)
- Aanvullende waardestelling/bevindingen naar aanleiding van diverse bezoeken ter plaatse
- Bouwkundige/bouwhistorische aspecten
- Architectuurhistorische/architectonische aspecten
- Ruimtelijke/stedenbouwkundige aspecten

Op grond hiervan beoordeel ik het plan als volgt.

Het complex van de koepelgevangenis Haarlem is niet meer in gebruik als gevangenis en is verkocht.

Het totale gebied van het gevangeniscomplex inclusief de gebouwen zal herontwikkeld worden.

De koepel zal een nieuwe bestemming krijgen als university college. In de koepel zal ruimte komen voor onderwijs, werkplekken, sport, horeca en in de kelder worden bioscoopzalen gerealiseerd. Ten behoeve van het nieuwe gebruik zal de koepel verbouwd en gerestaureerd worden.

Het administratiegebouw zal eveneens verbouwd en gerestaureerd worden.

Over de plannen voor herbesteding is sinds enkele jaren veelvuldig overleg geweest met de architect en de gemeente.

Door de aanvrager is ervoor gekozen om de aanvraag voor een omgevingsvergunning in twee delen op te knippen. Het eerste deel betreft met name de ingrepen die betrekking hebben op de restauratie van de koepel, het verwijderen van elementen die toegevoegd zijn in de tweede helft van de 20ste eeuw en betreft tevens de nieuwe ingrepen in 'de schil' van zowel de koepel als het administratiegebouw. Het tweede deel betreft de nieuwe inbouw in de koepel zowel onder als boven de grond, de ingrepen in het interieur van het administratiegebouw, de invulling van de verbinding tussen koepel en administratiegebouw en de afwerking van de gaten in de gevel van de koepel die ontstaan zijn door de sloop van de aangrenzende bouwdelen.

Onderhavig advies betreft het eerste deel. Aangezien de beoogde ingrepen van dit eerste deel van het plan onlosmakelijk verbonden zijn met het totale plan zijn de ingrepen beoordeeld in samenhang met het uitgangspunt van het totale plan, namelijk dat de koepelgevangenis herbestemd zal worden tot university college met aanverwante voorzieningen.

Het onderhavige plan betreft de volgende werkzaamheden:

- Verwijderen van toegevoegde elementen in en aan de koepel uit de tweede helft van de 20ste eeuw

Diverse elementen die in de tweede helft van de 20ste eeuw zijn toegevoegd ten behoeve van het gebruik als gevangenis zullen worden verwijderd. In de koepel betreft dit de sanitairtoren, de lift, de bewakerstoren, het 'bewakershok' en de verhoogde reling. In de cellen zal het ingebouwde sanitair en meubilair verwijderd worden. Aan de buitenzijde van de koepel betreft dit de bouwdelen die in 1986 werden aangebouwd en de verbindingsgangen die naar deze bouwdelen leiden. Hierbij zal ook de verbindingsgang tussen de koepel en het administratiegebouw gesloopt worden.

De genoemde elementen zijn latere toevoegingen en hebben beperkte monumentale waarde. Tegen het verwijderen bestaat geen bezwaar.

- Klimaat- en geluidsisolatie

Om de koepel voor de nieuwe beoogde functie te kunnen gebruiken, is zowel klimaat- als geluidsisolatie voorzien.

Voor wat betreft het koepeldak is het isolatiepakket voorzien aan de binnenzijde. In principe bestaat er geen bezwaar tegen het aanbrengen van een isolatiepakket aan de binnenzijde van de koepel. Het is echter van belang dat daarbij de spanten en gordingen zo veel mogelijk in het zicht blijven omdat deze elementen bepalend zijn voor het aanzien van de binnenzijde van het koepeldak. In aanvullend overleg tussen architect, gemeente en RCE dient er nog nadere overeenstemming bereikt te worden over de detaillering en dikte van het isolatiepakket.

Het isolatiepakket zal aan de zijde van het interieur van de koepel afgewerkt worden met (kaas)doek. Bij het overleg ter plaatse is nader toegelicht dat dit doek voorzien zal worden van een print van de oorspronkelijke afwerking met golfplaten dakbeschot.

Tevens wordt de buitenschil van de koepel geïsoleerd door in de cellen een voorzetwand voor de buitengevel te plaatsen. Tegen deze ingreep bestaat geen bezwaar.

- Koepeldak

Het koepeldak is voorzien van een lichtkoepel en een ring met 15 legramen. Het bestaande glas in de lichtkoepel en de legramen zal vervangen worden door nieuw helder geluidsisolerend glas.

Gedurende het planproces is afgezien van het voornemen om een nieuwe ring met dakvensters toe te voegen in het koepeldak. Er bestaat bezwaar tegen een extra ring dakvensters omdat nieuwe openingen het gesloten karakter van het koepeldak aantasten.

Ik kan instemmen met de plannen voor het koepeldak zoals deze zijn weergegeven op de aangepaste tekeningen van 11 april 2019.

Voorgesteld is om ten behoeve van de lichttoetreding in de koepel panelen met ledverlichting aan de binnenzijde van het koepeldak te plaatsen. Omdat hierdoor het gesloten karakter van het koepeldak

aan zowel de binnenzijde als de buitenzijde gehandhaafd blijft sta ik positief tegenover dit uitgangspunt. Ik zie een nadere uitwerking van de led-panels graag tegemoet.

- Zinken dak cellenring

De cellenring is aan de bovenzijde afgesloten met een flauw hellend dakvlak met zinken dakbedekking. Omdat het huidige zink aan het einde van zijn levensduur is zal het vervangen worden. Hier bestaat geen bezwaar tegen.

In het overleg van 2 april 2019 is het plan ter sprake gekomen om het dak van de cellenring te voorzien van zonnepanelen. Ik ga ervan uit dat dit plan ter nadere beoordeling wordt voorgelegd bij het tweede deel van de aanvraag.

- Celvensters

Kenmerkend voor het exterieur van het ronde koepelgebouw zijn de kleine, hoog geplaatste gevangenisvensters met tralies die rondom in de buitengevel op een repeterend stramien geplaatst zijn. Deze karakteristieke vensters blijven gehandhaafd. Ten behoeve van het nieuwe gebruik van de cellen als studieruimten en werkplekken zijn echter twee belangrijke wijzigingen voorzien. De bestaande vensters zullen voorzien worden van voorzetbeglazing. Deze zal tussen het bestaande venster en de tralies geplaatst worden.

Het meest ingrijpende voor de beleving van het exterieur van de koepel is de toevoeging van nieuwe vensters onder de bestaande gevangenisvensters ten behoeve van daglichttoetreding in en uitzicht vanuit de cellen. Uitgangspunt is dat de vensters een nieuwe toevoeging met een bescheiden vormgeving en maatvoering zijn waarbij het bestaande vensterstramien gevolgd wordt.

Op de aangepaste tekening van 12 april 2019 is de uiteindelijke uitwerking van de vensters weergegeven. Het toevoegen van nieuwe openingen in de gevel betekent een aantasting van het kenmerkende gesloten karakter van het koepelgebouw. In dit geval ben ik echter van mening dat, gelet op enerzijds het nieuwe gebruik van de koepel en anderzijds de architectonische uitwerking van de ingreep, een goede balans tussen behoud van de monumentale waarden en toevoeging van nieuw elementen gevonden is. Doordat de nieuwe vensters de ritmiek van de bestaande vensters volgen, sluiten de ingrepen aan op het oorspronkelijke ontwerp en ontstaat er geen concurrentie tussen oud en nieuw. De ingrepen zijn ontworpen met respect voor het monument doordat de nieuwe vensters met de ingetogen vormgeving en bescheiden afmetingen ontworpen zijn als ondergeschikte elementen.

- Administratiegebouw

Onderdeel van onderhavige aanvraag zijn tevens diverse ingrepen in het administratiegebouw. De niet-monumentale onderdelen in het interieur die in de tweede helft van de 20ste eeuw zijn gerealiseerd zullen worden gesloopt. De wanden van de oorspronkelijke hoofdstructuur blijven gehandhaafd.

De tralies voor de vensters in de zijgevel zullen worden verwijderd. De niet- oorspronkelijke vensters worden vervangen door nieuwe vensters die conform de oorspronkelijke vensters worden

uitgevoerd. Alle vensters worden voorzien van achterzetbeglazing met geluidsisolerende beglazing. De gevels worden aan de binnenzijde voorzien van een isolatiepakket. Tevens voorziet het plan in het wijzigen van het dak. Het dak zal aan de buitenzijde worden geïsoleerd. Doordat er een dik isolatiepakket op het dak geplaatst wordt zal de aansluiting van het dak bij de goten en de gevels wijzigen. De zinken dakbedekking wordt vervangen. Op de zinken dakbedekking worden panelen met zonnecellen geplakt.

Tegen de ingrepen in het administratiegebouw bestaat geen bezwaar met uitzondering van de ingrepen bij het dak. Omdat de verschijningsvorm van het dak wijzigt door enerzijds het isolatiepakket en anderzijds de zonnepanelen heb ik op dit moment twijfels over de wijzigingen. Deze ingrepen zijn niet besproken en toegelicht in het planoverleg. Graag bespreek ik de ingrepen in het dak op korte termijn met de gemeente en de architect om tot een nadere beoordeling te kunnen komen.

- Afwerking interieur

Bij de aanvraag om omgevingsvergunning is kleurhistorisch onderzoek met betrekking tot het interieur van de koepel aangeleverd.

Uit de overige aangeleverde stukken blijkt niet wat er bij de transformatie van de koepel met de bevindingen van het kleurhistorisch onderzoek gedaan wordt. Ik ga ervan uit dat een voorstel voor de kleurafwerking van het interieur ter nadere beoordeling aan mij zal worden voorgelegd.”

Welstand

Verwezen wordt naar het ARK-advies onder activiteit bouwen.

In deze beschikking zijn voor de activiteit monument voorschriften opgenomen.

CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op handelingen in, op of aan een beschermd rijksmonument zijn er ten aanzien van de aangevraagde activiteit monument geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

BIJLAGE 4: STUKKEN BEHORENDE BIJ BESLUIT

De volgende stukken maken onderdeel uit van dit besluit:

- Formulier aanvraag omgevingsvergunning d.d. 13 december 2018;
- De volgende tekeningen:

Situatie Bestaand

17P01-00-001B Situatie Bestaand 13-12-2018

Plattegronden Koepel-Administratiegebouw Bestaand

17P01-01-000B Plattegrond begane grond Bestaand 13-12-2018

17P01-01-001B Plattegrond eerste verdieping Bestaand 13-12-2018

17P01-01-002B Plattegrond tweede verdieping Bestaand 13-12-2018

17P01-01-003B Plattegrond derde verdieping Bestaand 13-12-2018

17P01-01-004B Plattegrond omloop Bestaand 13-12-2018

17P01-01-005B Plattegrond dak Bestaand 13-12-2018

Plattegronden Koepel-Administratiegebouw Nieuw (Casco)

17P01-01-000 Plattegrond begane grond 11-04-2019

17P01-01-001 Plattegrond eerste verdieping 11-04-2019

17P01-01-002 Plattegrond tweede verdieping 11-04-2019

17P01-01-003 Plattegrond derde verdieping 08-05-2019

17P01-01-004 Plattegrond omloop 08-05-2019

17P01-01-005 Plattegrond dak 08-05-2019

Slooptekeningen

17P01-01-000S Sloopplattegrond begane grond 13-12-2018

17P01-01-001S Sloopplattegrond 1e 13-12-2018

17P01-01-002S Sloopplattegrond 2e 13-12-2018

17P01-01-003S Sloopplattegrond 3e 13-12-2018

17P01-01-004S Sloopplattegrond omloop 11-04-2019

17P01-01-005S Sloopplattegrond dak 11-04-2019

17P01-02-001S Oostgevel sloop 08-05-2019

17P01-02-002S Westgevel sloop 08-05-2019

17P01-02-003S Noordgevel sloop 08-05-2019

17P01-02-004S Zuidgevel sloop 08-05-2019

17P01-03-001S Sloop doorsneden AA/CC 25-04-2019

17P-01-03-002S Sloop doorsneden BB/DD 25-04-2019

Gevels Bestaand

17P01-02-001B Oostgevel Bestaand 13-12-2018

17P01-02-002B Westgevel Bestaand 13-12-2018

17P01-02-003B Noordgevel Bestaand 13-12-2018

17P01-02-004B Zuidgevel Bestaand 13-12-2018

Gevels Nieuw (Casco)

17P01-02-001 Oostgevel 11-04-2019

17P01-02-002 Westgevel 11-04-2019

17P01-02-003 Noordgevel 11-04-2019

17P01-02-004 Zuidgevel 11-04-2019

Doorsnedes Bestaand

17P01-03-001B	Doorsnede AA/CC Bestaand	15-11-2017
17P01-03-002B	Doorsnede BB/DD Bestaand	13-12-2018

Doorsnedes Nieuw (Casco)

17P01-03-001	Doorsnede AA/CC	25-04-2019
17P01-03-002	Doorsnede BB/DD	25-04-2019

Fragmenten en details bestaand

17P01-4-F003B	Detail dak koepel	25-04-2019
17P01-4-F004B	Detail ligraam koepel (archief tekening)	14-04-1989
17P01-4-F006B	Cel Fragment	13-12-2018
17P01-4-F007B	Detail Celraam	13-12-2018
17P01-4-F012B	Kozijn detail	13-12-2018
17P01-4-F013B	Administratiegebouw Kozijn detail begane grond	13-12-2018
17P01-4-F014B	Administratiegebouw Vloer en dakprincipe	08-05-2019
17P01-4-F015B	Administratiegebouw Detail balustrade	13-12-2018
17P01-4-F016B	Detail koepel daklicht (archieftekening)	14-04-1989

Fragmenten en details Nieuw

17P01-4-F003	Detail dakisolatie koepel	25-04-2019
17P01-4-F004	Detail ligraam koepel	25-04-2019
17P01-4-F006	Cel Fragment casco	25-04-2019
17P01-4-F007	Detail Celraam	25-04-2019
17P01-4-F012	Kozijn detail	25-04-2019
17P01-4-F013	Administratiegebouw Kozijn detail begaande grond	25-04-2019
17P01-4-F014	administratiegebouw Vloer en dakprincipe	08-05-2019
17P01-4-F015	administratiegebouw Detail balustrade	13-12-2018
17P01-4-F016	Detail koepel daklicht	31-01-2019

- De volgende bijlagen:

Asbestonderzoek	
Rapport 14-166-1 Type A V2.pdf	20-01-2015
Rapport 17 028 1_V2.pdf	26-04-2017
Funderingsonderzoek	
2717-0185-000-R01 Funderingsonderzoek Fase 1_v2.pdf	10-10-2017
2717-0185-000-R03 Fundering fase 2_v2.pdf	16-11-2017
Monumentale waardebeoordeling	
18-12-13_Monumentale waarde bepaling_v2.pdf	13-12-2018
513312 Redengevende omschrijving Harmejansweg 2- gehele complex_laatste.pdf	27-07-1999
513314 Redengevende omschrijving Harmejansweg 4-kerkgebouw_laatste.pdf	27-07-1999

513314 Redengevende omschrijving Harmejansweg 4-cellencomplex_laatste.pdf	27-07-1999
513314 Redengevende omschrijving Harmejansweg 4- hek_laatste.pdf	27-07-1999
513314 Redengevende omschrijving Harmejansweg 4-muur_laatste.pdf	27-07-1999
Flora en Fauna onderzoek	
Quickscan en vleermuisonderzoek Koepelgevangenis Haarlem_v2.pdf	07-11-2017
Archeologisch Onderzoek	
Rapportage BO en IVO PI Midden-Holland locatie Haarlem v2 0_laastst.pdf	02-08-2016
b2b6_brst_20151033 v2_laatste.pdf	13-12-2015
b2b6_brst_20151033 boring 301 en 302 v2_laatste.pdf	17-02-2016
Bouwhistorisch Onderzoek	
Bouwhistorisch Onderzoek PI Haarlem Deel 1 19_01_2010_v2.pdf	29-01-2010
Bouwhistorische documentatie en waardebeoordeling deel 1_v2.pdf	12/1987
Bouwhistorische documentatie en waardebeoordeling deel 2_v2.pdf	12/1987
Bouwhistorische documentatie en waardebeoordeling deel 3_v2.pdf	12/1987
Bouwkundig onderzoek monumentale status V2.pdf	
Constructieonderzoek	
R-116131_DEF_15072016-HOOFDRAPPORTv2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW6 HJW2_v2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW10 Ringmuur_v2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW11_v2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW12_v2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW16_v2.pdf	15-07-2016
R-116131_DEF_15072016-GEBOUW13-14-15_v2.pdf	15-07-2016
BIJLAGE 1-Bouwfysische onderbouw en risicos_v2.pdf	
BIJLAGE 2-Archiefonderzoek asbest BK_v2.pdf	
BIJLAGE 3-Rapportage BK audit prio_V2.pdf	21-04-2016
BIJLAGE 4_1-fotobijlage_v2.pdf	
BIJLAGE 4-Rapportage BK 2016 brandveiligheid_v2.pdf	03-06-2016
BIJLAGE 5-Rapportage BK Bouwkundige veiligheid_v2.pdf	15-07-2016
Memo aanvraag Restauratie vergunning 04-12-2018_v2.pdf	04-12-2018
Metingen sonderingen_v2.pdf	1986
Sonderingen_v2.pdf	1987
Kleurhistorisch onderzoek	
Kleurhistorisch onderzoek exterieur koepel maart 2007_v2.pdf	maart 2017
Kleurhistorisch onderzoek koepel en entreegebouw maart 2007 verslag_v2.pdf	maart 2017
Kleurhistorisch onderzoek interieur koepel sept 2001_v2.pdf	sept 2001

Werkomschrijving	
18-12-13_Sloopveiligheidsplan VG-plan_v2.pdf	13-12-2018
19-04-25 fotobijlage_v2.pdf	25-04-2019
19-05-08 detail boek koepel_v2.pdf	08-05-2019
19-05-08_brf_koe_TO werkzaamheden_v2.pdf	08-05-2019
Visualisaties	
Visualisaties Koepel	25-04-2019

- Nota van zienswijzen 2018-09988.